

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Allerførst skal jeg huske at svare på et spørgsmål fra hr. Carsten Andersen om de arbejdsløses rettigheder. Jeg er fuldstændig enig med hr. Carsten Andersen, og det er også præciseret i forslaget bemærkninger, at en sådan ordning naturligvis skal omfatte de arbejdsløse. Dermed ville man altså også have en ordning, der helt fundamentalt adskiller sig fra det system, som Det Radikale Venstre i forbindelse med dagpengenedskæringerne har fået gennemført sammen med regeringen.

Så vil jeg blot sige til hr. Estrup, at vi jo så er enige om, hvordan disse penge vil blive finansieret ifølge forslaget. Hr. Estrup kan mene, at det er dårligt, at arbejdsgiverne skal betale, og at det har nogle konsekvenser, hr. Estrup ikke bryder sig om. Det vil gælde alle spørgsmål vedrørende overenskomster. Det vil også gælde, hvis vi diskuterer nedsat arbejdstid eller genopretning af de offentligt ansattes lønefterslæb, eller hvad det kan være. Vi har den opfattelse, at jo mere arbejdsgiverne kan komme til at betale, jo bedre er det, og naturligvis er det allerbedst, hvis vi kan sikre, at de i så lille et omfang som muligt bliver i stand til at vælte det over på priserne. Det kan hr. Estrup medvirke til at sikre, bl.a. ved at gribe ind over for høje profiler, men det er en lang diskussion.

Jeg kan mærke, formanden er lidt utålmodig over den, men det var hr. Estrup, der bragte det på bane og gjorde det nødvendigt at præcisere dette.

Formanden:

Ja, vi kan komme vidt omkring på denne fredag. Hr. Estrup har ordet for en kort bemærkning.

Estrup (RV):

Det skal være min sidste. Jeg indrømmer også, vi er langt henne på dagen.

Jeg vil blot konstatere, at det, hr. Albrechtsen sagde nu, var, at VS også godt vidste, at det var lønmodtagerne, der faktisk skulle betale denne regning. Virksomhederne er ikke bare en stor kasse, man kan komme og hente pengene i, og det synes jeg er det, vi skal gøre os klart.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om vikardækning ved barselorlov.

Af Jytte Andersen (S) m.fl.

(Fremsat 11/11 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Fru Jytte Andersen var under sidste punkt på dagsordenen inde på, at der er grænser for, hvor mange gange Socialdemokratiet fremsætter det samme forslag uden at få det vedtaget. Jeg havde håbet, at denne regel også gjaldt i forbindelse med dette forslag, for det er jo blevet fremsat nogle gange, og det har aldrig før kunnet vedtages, og det kan det sikkert heller ikke i dag.

Jeg kan henvise de meget interesserede til forhandlingerne i Folketingstidende 1985-86, sp. 10428-10429. Men da det nu er sat til forhandling, vil jeg også gerne gentage noget af det, jeg sagde sidste gang, nemlig at vi som bekendt gerne vil være med til at fjerne barrierer for kvindernes ligestilling på arbejdsmarkedet. Det er vi i gang med en lang række initiativer til, men her mener vi faktisk, at det er lige præcis det modsatte, man er i gang med. Man er i gang med at skabe barrierer. Hvis dette bliver vedtaget, er man i gang med at skabe barrierer for kvindernes ligestilling på arbejdsmarkedet. Dette forslag er aldeles uegnet til at fremme ligestillingen.

[Arbejdsministeren]

Dertil kommer, at det er administrativt belastende for kommunerne, og det er meget dyrt at gennemføre. Jeg kunne have lyst til at spørge: hvordan tror fru Jytte Andersen at de socialdemokratiske borgmestre rundt omkring i landet kan planlægge deres arbejde i de kommuner, de leder, og finde ud af at få ledig kapacitet til at gå op osv., hvis de skulle have direktiver fra Folketinget af den type, der bliver lagt op til her? Mon ikke de gode socialdemokratiske borgmestre rundt omkring i kommunerne ville føle, at de mistede enhver mulighed for selv at foretage en fornuftig arbejdstilrettelæggelse?

Forslaget er dyrt, det er bureaukratisk, og det er i modstrid med ethvert ønske om at lave ligestilling. Derfor håber jeg for kvinderne, at Folketinget endnu en gang afviser dette socialdemokratiske forslag.

Houe (KF):

Forslaget er en uændret fremsættelse af det forslag, som i sidste samling hed B 132. Det Konservative Folkeparti har ikke siden dengang ændret indstilling til forslaget, og jeg kan henvise til, hvad jeg dengang sagde. Det står i Folketingstidende 1985-86, sp. 10429.

Herudover kan jeg kort skitsere vores betæneligheder ved det fremsatte forslag.

For det første: arbejdstilrettelæggelsen i offentlige institutioner tager i forvejen i vidt omfang hensyn til muligheden for, at en vis del af personalet kan få brug for barselorlov.

For det andet: udnyttelse af eventuel ledig kapacitet vil ikke kunne finde sted, da der jo efter forslaget skal ansættes vikar.

For det tredje: der vil være en del administrativt besvær med en sådan ordning.

For det fjerde: i bemærkningerne til forslaget står der, at man er opmærksom på, at der nok bør være en minimumsregel vedrørende det tidsrum, der betinger ansættelse af vikar. Man tænker sig f.eks. et minimum på én sammenhængende uge. Det er efter min mening helt urealistisk, for ikke at bruge stærkere ord, at en arbejdsgiver skulle have pligt til at ansætte vikar blot en uge.

Alt i alt er det efter min opfattelse et rigtig dårligt forslag, og vi kan ikke støtte det. Da Venstres ordfører, fru Elsebeth Kock-Petersen, desværre ikke kan være til stede, skal jeg sige, at det samme gælder for partiet Venstre.

Carsten Andersen (SF):

I modsætning til de to tidligere ærede talere vil jeg gerne tilslutte mig forslaget. Jeg synes, det er et helt fint forslag, som vi kan støtte intentionerne i, selv om der måske er nogle ting, som vi godt ville ændre lidt ved.

Egentlig kunne vi så slutte her, for her skal jo bare handles, her skal ikke snakkes så meget, men jeg synes alligevel, der skal nogle kommentarer med til forslaget, og jeg synes, at både arbejdsministerens og hr. Houes bemærkninger kræver, at vi beskæftiger os lidt med det offentlige som arbejdsgiver.

Jeg synes, det er pinligt, at en af dem, der sidder i bestyrelsen for de offentlige arbejdsgivere, siger, at det er helt urealistisk, at der skal ansættes vikarer i en barselorlovssituation.

Det er også pinligt, at vi her skal beskæftige os med, at de partier, som har været med til at lave barselorloven, ikke nu bakker op bag den, sådan at den får et realistisk indhold.

Det er ikke pinligt, at forslaget er blevet fremsat, for det skal frem, og vi skal have denne diskussion.

Det er rigtigt, at der er en række borgmestre rundt omkring i landet, der har kunnet løse denne opgave, og som har kunnet sørge for, at der kom en vikar, når der var én, der gik på barselorlov. Egentlig burde forslaget laves om til et lovforslag, og det skulle gå ud på, at den offentlige arbejdsgiver skal optræde som en bonus pater familias, hvilket betyder noget i retning af et normalt væsen med en nogenlunde sund tankegang, for det er det, der er problemet i denne situation.

Men så vil man vel automatisk spørge, om den offentlige arbejdsgiver ikke er det og ikke gør det. Dertil må man desværre sige nej, og man må sige dobbelt nej, når det gælder kvinderne på de offentlige arbejdspladser. Det har vi fået dokumenteret bl.a. i Erik Jørgen Hansens undersøgelse af danskernes levevilkår, hvorefter kvindernes arbejdsbelastning er blevet større. Det drejer sig om funktionærer og ikke-faglærte kvinder i den offentlige sektor. Her er der størst vækst i de andele af kvinder, der oplever deres arbejde som psykisk anstrengende og ofte mener at være udsat for risiko for arbejdsskader eller arbejdsulykker. Det står på side 12 og på side 58-62 i hans bog. Vi kan også tage un-

[Carsten Andersen]

dersøgelsen om flugten fra den offentlige sektor, vi kan tage undersøgelsen om sygefravær i Post- og Telegrafvæsenet, og vi kan tage arbejdsmiljøundersøgelsen på en række arbejdspladser i den offentlige sektor.

Det er typisk, at den egentlige arbejdsgiver her, nemlig finansministeren, som er ansvarlig bl.a. for den statslige sektor, ikke er til stede, men sender en stråmand, som må klare nogle af disse ting.

Dette forslag omhandler for ca. 90 pct.s vedkommende offentligt ansatte. Det er den offentlige arbejdsgiver, der svigter på dette område, for den private arbejdsgiver ser sin fordel i at få de servicefunktioner udført, som den, der er på orlov, ikke kan udføre. Hvis ikke det sker, går virksomheden i stå. Men for den offentlige arbejdsgiver er det en besparelse, hvad der også er gjort opmærksom på i bemærkningerne til forslaget.

Bestemmelsen om, at der skulle ydes refusion fra sygesikringen til arbejdsgiveren, kom jo netop for at give funktionæren eller tjenestemanden en vis sikkerhed i ansættelsesforholdet. Det står i bemærkningerne til lovforslaget fra 1972, og det var bl.a. hr. Palle Simonsen også inde på i sine bemærkninger, dengang man behandlede det. Men det falder jo bort, når man ikke kommer med denne vikar i orlovssituationen.

Hvis dette forslag ikke kan komme igennem, vil vi fra SFs side derfor overveje at fremsætte et forslag om, at der kun kan ydes dækning fra sygesikringen til arbejdsgivere for dagpenge til funktionærer og til staten for tjenestemænd, såfremt der kommer en vikar, sådan at det er en betingelse for at betale disse penge, at der er en vikar i jobbet. Så tror jeg vi vil få løsning på dette problem.

Estrup (RV):

Det er jo en genfremsættelse, og derfor vil jeg gerne starte med at henvise til, hvad fru Lone Dybkjær sagde den 30. april i år. Jeg kan helt tilslutte mig, hvad der blev sagt ved den lejlighed, gående ud på, at vi fra radikal side helt er enig i den diagnose, som stilles i forslaget – der er problemer i diskriminatorisk retning med den øgede barselorlov – men at vi på den anden side ikke mener, at dette forslag vil hjælpe på problemet, dels fordi man kan sige, at den offentlige sektor

nok ikke er det sted, hvor problemerne trods alt er størst, selv om de givetvis kan være til stede, dels – og det er måske nok det vigtigste – fordi vi i meget høj grad frygter, at hvis man yderligere lægger en belastning på personalepolitikken, så får man diskrimination i endnu større grad, og det er trods alt ikke det, vi ønsker. Det ville være at gøre ondt værre.

Derfor er vi stadig væk på jagt efter en løsning, ligesom vi var det, da debatten sluttede i april måned. Jeg ved ikke, om man kan sige, at jagten har været særlig intensiv i arbejdsmarkedsudvalget; der er jo heller ikke gået så frygtelig lang tid, i hvert fald ikke hvis man regner i arbejdsmåneder.

Jeg synes, vi skal fortsætte med at prøve, om vi kan finde en løsning. Vi er i hvert tilfælde interesseret i det fra radikal side, men jeg vedkender mig også, at det er svært, og jeg har ikke nogen færdige modeller på nuværende tidspunkt.

Jeg kan altså sige, at vi er positive over for at finde en eller anden løsning. Dette forslag mener vi bare ikke er løsningen.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Den skal blive ganske kort. Hr. Estrup, hvori ligger diskriminationen, hvis dette forslag bliver vedtaget?

(Kort bemærkning).

Estrup (RV):

Diskriminationen ligger der allerede, men vi frygter, at den vil blive værre, i det øjeblik arbejdsgiveren ved en ansættelse også skal tage noget af det, der følger af barselorloven, med ind i overvejelserne. Det lægger også et øget bånd på personalepolitikken. Det er simpelt hen det, der er vores frygt.

Kofod-Svendsen (KRF):

I de første par linjer i bemærkningerne til forslaget udtrykkes der glæde over udvidelsen af barselorloven. Den glæde kan jeg helt tilslutte mig. Men når det gælder forslagets intention, må jeg virkelig spørge: mon dette forslag vil fremme ligestillingen?

Jeg har prøvet at gå det igennem og overveje, og min konklusion er, at jeg ikke ud fra det, der siges her, kan se, at dette forslag vil

[Kofod-Svendsen]

fremme ligestilling, og et forslag, som man ikke tror vil fremme det, som forslaget tilsigter, ville det jo være lidt mærkeligt at gå ind for. Kristeligt Folkeparti kan således ikke tilslutte sig forslaget udformning.

Jeg skal desuden meddele fra hr. Bollmann, at hans parti, CD, heller ikke kan medvirke ved gennemførelsen af dette forslag.

Dohrmann (FP):

Det ser jo meget smukt ud, når man den ene gang efter den anden kommer med nogle milde gaver til enten den ene eller den anden gruppe i befolkningen. Det, man bare altid glemmer at fortælle, er, at det hele skal betales.

Hvis vi nu tager dette forslag til folketingsbeslutning og starter fra oven, hvor man skriver: »... hvorefter staten skal refundere de offentlige arbejdsgivere . . .«. Jamen hvem er de offentlige arbejdsgivere? Ja, det er også skatteborgerne. Skatteborgerne, det er os alle sammen. Det er simpelt hen en sammenrodning af ting. Over 87 pct. af befolkningen er lønmodtagere, og hver eneste gang man kommer med nogle udgiftskrævende lovforslag, er det naturligvis ensbetydende med, at skatterne skal forhøjes.

Det vil altså sige, at man flytter lidt fra den ene cigarkasse over i den anden, og så er der nogle, der ikke har råd til at betale, og så får de et lille tilskud, og så er det meningen, at de skal stå og bukke eller neje dybt og sige tak til Storebror Staten, tak til det folketingsflertal, som måske kunne finde på at udvide denne ordning.

Som sagt af andre ordførere er det en genfremsættelse, og vi afviser naturligvis også denne gang forslaget.

Kinch-Jensen (VS):

Da VS' arbejdsmarkedspolitiske ordfører, fru Elisabeth Bruun Olesen, desværre ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Fra VS' side blev det præciseret sidste gang ligesom fra mange andre ordførere, at vi mener, der skal ansættes vikarer i stillinger, der står tomme på grund af barselorlov, af hensyn til arbejdspladsens øvrige medarbejdere. For når man indfører en lovændring, f.eks. en forøget barselorlov eller den

femte ferieuge eller, som man nu skal i gang med, en 39 timers arbejdsuge, er det urimeligt, at man rundt om i kommunerne faktisk ikke oplever det som en forbedring, men som en nedskæring, idet der ikke er vikardækning. Der er ikke personalekompensation f.eks. for arbejdstidsnedsættelsen, heller ikke for den forøgede barselorlov.

Det betyder faktisk, at det, som umiddelbart herindefra ligner en forbedring, rundt omkring i de enkelte offentlige kommunale institutioner, f.eks. på daginstitutionerne, bliver til en nedskæring, bliver til færre personaleressourcer til at forestå det samme arbejde. Derfor synes vi også, i forlængelse af de ting, hr. Carsten Andersen rejste vedrørende hele den offentlige sektor og personaleresourcerne her, at man bør vedtage dette forslag, ligesom man burde have taget konsekvenserne af nogle af de forslag, jeg i øvrigt har nævnt.

Det blev diskuteret sidste gang den 30. april i år, hvor stor diskriminationen af kvinder i den fødedygtige alder egentlig er, og om den er blevet større på grund af barselorlovens forøgede længde. Det er svært at sige. Jeg tror egentlig ikke, at der er tale om, at diskriminationen er blevet forøget af den forlængede barselorlov, men det ville være rart at få noget yderligere materiale om det, og det lykkedes ikke under udvalgsbehandlingen sidste år.

Vi er meget positive over for Socialdemokratiets forslag. Det skulle vist fremgå af det, jeg har sagt, at når man gennemfører noget, som set fra statshold er forbedringer, men som i kommunerne med hensyn til vikarkonti faktisk kan gå hen og blive forringelser, så finder vi det rimeligt, at man følger lovgivningen op ved også at sikre, at der kan komme vikardækning.

Det var også tydeligt sidste gang, dette forslag blev behandlet, så vidt jeg har kunnet læse det i de grønne hæfter, at arbejdsministeren sagde, at det ville være rimeligt at lave noget, og at han var positiv over for hensigten i forslaget, nemlig at hjælpe kvinderne på arbejdsmarkedet i forbindelse med forlængelsen af barselorloven. Men det lykkedes ikke mig at høre i dag, hvad sådan et forslag fra arbejdsministeren så skulle bestå i. Ud over de mere arbejdsmarkedspolitiske tiltag synes jeg ikke, det var muligt for mig at forstå, hvad det var for en rigtigere løsning af disse

[Kinch-Jensen]

problemer, arbejdsministeren forestillede sig, rigtigere end den, der er fremsat med dette forslag fra Socialdemokratiet. Det vil jeg derfor gerne efterlyse et præcist svar på.

Jytte Andersen (S):

Jeg vil gerne sige tak til de ordførere, som har støttet tankerne i forslaget eller delvis har støttet det løsningsforslag, vi er kommet med for at afhjælpe dette problem, som er opstået, efter at barselorloven er blevet forlænget.

Jeg vil også godt sige tak til hr. Estrup. Det er godt nok en begrænset tak, men tak alligevel for forståelsen for, at der er et problem, og for, at der er en parathed til at gå ind i jagten efter løsninger for at løse problemet.

Jeg har ikke så meget at takke regeringspartierne for, og jeg har heller ikke så meget at takke arbejdsministeren for, desværre. Når jeg siger desværre, så mener jeg det faktisk. Ministeren nævnte i sit svar, at vi har haft forslaget til behandling før, og det har vi også. Det er anden gang, det er blevet fremsat, og årsagen til, at det er fremsat anden gang med den samme politiske sammensætning i Folketinget er ene og alene den, at sidste gang hørte vi nogle meget positive toner fra arbejdsministeren.

Det kan så hænge sammen med, at arbejdsministeren var ny dengang, og nu er han blevet lidt mere hærdet og lidt mere afvisende i sin facon, det skal jeg ikke kunne sige noget om, men faktisk blev der vist en forholdsvis god vilje. Der blev sagt i et af svarene, at det kunne være noget, man kunne tage op i forbindelse med handlingsplanen som en konsekvens fra Nairobi-konferencen, og arbejdsministeren sagde dengang også, at arbejdsministeren havde en tiltro til, at arbejdsgiverne allerede tog et vist hensyn til problemet.

Vi stillede så nogle spørgsmål i arbejdsmarkedsudvalget, som desværre ikke blev besvaret, og derfor har vi ikke rigtig haft mulighed for at komme videre i udvalgsarbejdet. Jeg synes godt, at ministeren kunne have vist sin gode vilje i hvert tilfælde ved at svare på spørgsmålene, for så kunne det være, vi i fællesskab kunne være nået frem til nogle løsninger.

En anden årsag til, at vi har fremsat forslaget, er, at vi er bekendt med, at Ligestillingsrådet så sent som den 15. august i år har behandlet en helt konkret sag fra en offentlig arbejdsplads. Det gælder Forbrugerombudsmanden, som har et antal jurister. Den ene af disse jurister var på barselorlov, og der er så kommet en henvendelse til Ligestillingsrådet fra tillidsrepræsentanten på baggrund af, at man kritiserede, at der ikke var mulighed for at ansætte vikar. Forbrugerombudsmanden siger i sin indstilling til Ligestillingsrådet, at der ikke var økonomisk mulighed for det inden for institutionens snævre budgetmæssige rammer, og Industriministeriet gør ligeledes opmærksom på, at det kan ikke undgås, at der er en merarbejdsbelastning som følge af den pågældende jurists barselorlov. Det strider faktisk imod forudsætningerne for barselorlovforlængelsesloven. Dengang var der ikke fra denne sal og fra det politiske flertal, der vedtog barselorloven, nogen som helst, der sagde, at det skulle påvirke de tilbageværende medarbejdere yderligere. Der var altså ikke tale om, at det skulle være et besparelsesobjekt, som det faktisk er blevet.

Det er baggrunden for, at vi nu, bl.a. på baggrund af ministerens tidligere lidt mere venlige og åbne holdning og foranlediget af en konkret sag, tager sagen op igen. Men desværre ser det jo lidt sort ud med at få regeringen med på ideen.

Til hr. Houe vil jeg sige, at jeg synes faktisk også, det er pinligt, at man fra Det Konservative Folkeparti kan være så afvisende over for tanken om en forpligtelse til at ansætte vikarer. Det er jo et parti, der selv har været med til at forlænge barselorloven.

Til SF vil jeg sige tak for tilkendegivelsen. Jeg synes, vi skal arbejde videre i arbejdsmarkedsudvalget for at finde en model, som kan samle, forhåbentlig også samle et politisk flertal, så vi kan komme tilbage med et fornuftigt forlig i sagen, for som Det Radikale Venstre sagde, er der problemer i dette spørgsmål, og Det Radikale Venstre vil gerne gå med ind i jagten på en løsning. Det synes jeg så vi skulle gøre.

Nu ved jeg godt, Fremskridtspartiet ikke deltog i den beslutning, men til hr. Dohrmann vil jeg sige, at der faktisk ikke i forbindelse med barselorlov var tale om, at der skulle spares på de offentlige udgifter som

[Jytte Andersen]

konsekvens af barselorloven, men det er faktisk det, der er bivirkningen ved det. Man kan altså få budgetterne til at hænge sammen ved at undlade at ansætte vikarer og så tage dagpengene.

Tak for støtten fra VS. Vi er enige i de betragtninger, som VS gjorde.

Desværre ser det lidt sort ud, og nu står arbejdsministeren på spring for åbenbart at ville tage lidt af min positive forventning fra mig. Jeg håber som sagt på et politisk flertal i arbejdsmarkedsudvalget omkring denne sag, som ikke er nogen herregård rent økonomisk. Det er faktisk ikke ligesom VS' forslag for lidt siden 30 mia. kr., vi taler om, det er forholdsvis beskedne beløb, som vi nok skulle kunne samles om for at løse disse problemer.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil godt sige til fru Jytte Andersen, at jeg var meget omhyggelig med at henvise til behandlingen sidste gang, spalte 10428, for selvfølgelig vedstår jeg fuldt og helt det, jeg sagde sidste gang. Jeg vedstår, at det er vigtigt at sikre, at yngre kvinder ikke bliver diskrimineret i ansættelsessituationen. Jeg understregede, at det allerede var ulovligt at diskriminere på grund af køn, hvis der var nogen, der gjorde det. Jeg understregede, at vi er positive over for hensigterne, nemlig at hjælpe kvinderne på arbejdsmarkedet, og jeg understregede som min konklusion, at vi i øvrigt mente, at vi måtte overveje, hvordan vi kunne gøre det på anden vis, hvordan vi kunne være med til at fjerne barriererne for kvindernes ligestilling på arbejdsmarkedet, idet jeg sagde, at vi ikke mente, at dette her var løsningen; vi mente tværtimod, at det gik den forkerte vej.

Jeg vedstår altså fuldt og helt, hvad jeg sagde ved førstebehandlingen sidste gang den 30. april 1986, men jeg vil da gerne indrømme, at jeg er glad for, at fru Jytte Andersen har ændret vurdering af det, jeg sagde den 30. april, for i dag var fru Jytte Andersen glad for det, jeg havde sagt den 30. april. Det er jeg selvfølgelig tilfreds med, for det viser, at fru Jytte Andersen, når hun får læst Folketingstidende og ser, hvad det er, jeg siger, faktisk bliver meget glad for det.

Det var ikke helt det, der fremgik af spalte 10435 under førstebehandlingen den 30. april

1986, for da sagde fru Jytte Andersen, og jeg tillader mig at citere fra Folketingets forhandlinger 1985-86, sp. 10435:

»Jeg vil gerne sige til arbejdsministeren og ordførerne for Venstre, de Konservative og CD, at jeg stort set synes, det var bragesnak.«

Det var altså den bragesnak, som fru Jytte Andersen var så glad for, at hun har gennemfremsat forslaget for at kunne bore i det. Jeg synes, at fru Jytte Andersens erkendelse af, at det, vi sagde den 30. april 1986 fra regeringens og regeringspartierne side, faktisk var ganske konstruktivt og fornuftigt, et udtryk for en sund udvikling. Derfor håber jeg på, at fru Jytte Andersen vil forstå, når vi taler om at afvise dette, at det ikke er så meget på grund af pengene, men fordi det går den forkerte vej, fordi det forringer kvindernes muligheder for ligestilling. Da vi ønsker, at kvinderne skal have reel ligestilling, skal vi finde andre veje – det er det, vi tilbyder vores assistance til i forlængelse af diskussionerne om handlingsplanen osv. – hvor man kan forøge ligestillingen på arbejdsmarkedet. Dette mener vi simpelt hen er en forkert vej, en fejlagtig opfattelse af, at man kan løse problemerne på denne måde. Det er det, vi er uenige om.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Hvis arbejdsministeren læser videre i Folketingstidende, vil han se, at han i anden omgang taler om, at vi kunne løse problemet på anden vis, og at vi i forbindelse med Nairobi-konferencen eller handlingsplanen kunne – jeg kan ikke huske formuleringen, men der er i hvert fald henvist til handlingsplanen. Disse to meldinger har vi taget som noget positivt. Vi har i sommerens løb afventet svarene fra ministeren, men vi har ikke fået dem. Hvis vi havde fået dem, kunne vi måske være kommet videre eller have læst, at de skulle have lyttet til arbejdsministerens første indlæg i forbindelse med dette forslag og ikke så meget til det andet indlæg.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Arbejdsministeren siger, at dette forslag vil gå i den forkerte retning og forringe vilkåre-

[Carsten Andersen]

ne. Uden at arbejdsministeren behøver at komme og sige, at jeg er langsomt opfattende og svagt begavet, vil jeg godt indrømme, at jeg ikke kan forstå det. Vil arbejdsministeren ikke godt forklare i det mindste bare mig, hvor det er, at dette forslag går den forkerte vej? Hvor forringer dette forslag vilkårene for kvinder? For mig at se forringer det vilkårene for kvinder, der har barselorlov, idet medarbejderne siger: nå, er du nu gravid igen, det vil sige, at vi skal undvære dig og knokle for dig, mens du går hjemme og hygger dig? Eller hvis en kvinde i den fertile alder er ansøger til en stilling i det offentlige område, at man så siger nej og går uden om nygifte og andre, som ser ud til at de godt kunne tænke sig at bidrage til en forøgelse af populationen.

Er det ikke en langt større forringelse af vilkårene for kvinderne? Jeg vil godt have, at arbejdsministeren prøver at forklare disse ting, fordi det jo hovedsagelig er inden for den offentlige sektor, at dette kører, fordi den offentlige sektor jo kan tillade sig at sige, at så bliver serviceforbruget sat ned. Den private sektor kan ikke tillade sig det, for hvis grønthandleren ikke ansætter en vikar for ekspedienten, bliver der ikke solgt noget grønkål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 28:

Forslag til folketingsbeslutning om en beskæftigelses- og erhvervsindsats for Vestlolland.

Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.
(Fremsat 4/11 86)

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Nils Wilhjem):

SFs forslag til folketingsbeslutning giver mig en velkommen lejlighed til at orientere om det igangværende arbejde med erhvervsudviklingsindsatsen på Lolland. Regeringen har stor forståelse for Vestlollands problemer og er parat til at strække sig langt for at understøtte erhvervsudviklingsaktiviteter som de formuleres lokalt på Vestlolland. Det er regeringens opfattelse, at man såvel fra statslig som fra amtskommunal, kommunal og privat side må gå ind i en koordineret indsats for erhvervsudviklingen i dette område.

Både jeg og arbejdsministeren har haft flere møder med repræsentanter for området. På det seneste møde i Industriministeriet den 4. november i år blev det bl.a. besluttet, at Storstrøms Amtskommune i samarbejde med kommunerne på Lolland og Direktoratet for Egnsvikling udarbejder et såkaldt »nationalt program af interesse for fællesskabet«. Det var overskriften på dette program. Det er tanken, at dette målrettede erhvervsudviklingsprogram skal koordinere den bistand, der kan opnås fra de forskellige bistandsordninger i statslig regi med den amtskommunale og kommunale indsats. Herved kan den samlede nationale, offentlige indsats danne grundlag for en ansøgning om tilskud fra EFs regionalfond og eventuelt også fra andre af EFs finansielle fonde, f.eks. Socialfonden og eventuelt FEOGA. Arbejdet er i fuld gang, og ansøgningen påregnes fremsendt til EF-Kommissionen i begyndelsen af 1987.

Regeringen er således enig med forslagsstillerne i, at der må gøres en særlig indsats for Lolland, og det igangsatte arbejde for en erhvervsudviklingsindsats på Lolland er som nævnt baseret på en koordineret indsats af for det første eksisterende statslige støtteordninger, for det andet midler fra de amtskommunale frigørelsesfonde, hvor regeringen sammenlagt har frigjort 100 mill. kr. til frikommuneforsøg – heri indgår bl.a. også Storstrøms Amt, som er friamt – og for det tredje kommunale midler. Denne koordinerede indsats giver mulighed for at opnå en tilsvaren-